

A szekularizációs kísérlet

Galambos István történész a Krúdy Gyula Városi Könyvtárban tartott előadáson

Egyházüldözések kora címmel tartott ismét előadást *Galambos István*, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága Hivatalának történésze a Krúdy Gyula Városi Könyvtárban.

A kora esti rendezvény a Várpalota 1956-ban című sorozat újabb állomása volt. A múlt helyi eseményeit kutató történész a II. világháború utáni kommunista korszak egyházellenes tevékenységét mutatta be A szocialista szekularizációs kísérlet Várpalotán alcímmel. A szekularizáció több volt annál a programnál, amit a XIX. században is képviselt az a bizonyos világi hatalom, hogy különválassa az állam és az egyházak működését. Ez valójában az egyház megsemmisítésének programja volt.

A proletárdiktatúra és az egyházak kapcsolatát boncolgatta a történész, hiszen különösen fontosnak ítélte,

hogy a várpalotai vonatkozásokat is megismertesse az érdeklődőkkel.

– Ami 1945-től Magyarországon történt, azt az 1956-os forradalomnak nagyon fontos előzményeként tartja számon a történelemkutatás. A város nagyon ragaszkodott az egyházközösségeihez. Nagy volt az ellenállás a proletárdiktatúrával szemben. Annak ellenére, hogy a város lakossága, az '56-os lakosságszámnak a 91 %-a máshonnan betelepült polgár volt. A lakosság szinte kicserélődött, de a távolról jövőkben is benne volt az egyházhoz, illetve a saját hitükhöz való ragaszkodás – tudtuk meg a történésztől, aki hozzátette, hogy Várpalotán

meglehetősen sok volt az egyházak ellen irányuló tevékenység. A szakirodalom Várpalotát szocialista iparvárosként könyvelte el. Az iparváros jelző még igaz is, ám a szocialista jelző, vallás vagy vallásnélküliség értelmében '56-ig bezárólag nem volt igaz.

– A hittanra beiratkozók számát 1956 szeptemberére sikerült 519 főre levinni Várpalota tekintetében, de a feljegyzések szerint sokkal többen jártak, mint amennyien be voltak iratkozva. Ez a hatalom szemében nagyon rosszul vette ki magát. A szülőket figyelmeztették, hogy hittanra járattani a gyermekeiket veszélyes dolog. A rendszer hatásos meggyőzési módszerei következtében a hittanra járók száma folyamatosan csökkent. A Kádár-rendszerben az egyházellenesség megmaradt, de már csak bújtatott formában.